

Tilknytningsplikt og anleggsbidrag

Hans George Dahl

NVE

Tilknytningsplikt

- Energilovens § 3-4 (Tilknytningsplikt)

Alle som innehar konsesjoner for nettanlegg etter dette kapittel har plikt til å tilknytte nye anlegg for produksjon av elektrisk energi og nye anlegg for uttak av elektrisk energi som ikke omfattes av § 3-3, og om nødvendig investere i nettanlegg. Den samme plikten gjelder ved produksjons- og forbruksøkninger som medfører behov for investeringer i nett. Plikten til å foreta nødvendige investeringer i nettanlegg etter denne bestemmelsen, gjelder alle konsesjonærer der tilnytingen utløser et investeringsbehov.

Departementet kan gi unntak fra tilknytnings- og investeringsplikten for produksjon, dersom tiltaket ikke er samfunnsmessig rasjonelt.

Departementet kan i ekstraordinære tilfeller gi unntak fra tilknytnings- og investeringsplikten for forbruk.

Hva er nytt

- Generell plikt i følge energilovforskriftens § 4-4 d) om vilkår for omsetningskonsesjon til å sørge for markedsadgang til ikke-diskriminerende og objektive tariffer og vilkår.
- Før:
  - Nettselskapene ingen plikt til å forsterke nettet.
- Nå:
  - Nettselskapene har en plikt til å utrede, søke konsesjon og investere i nødvendige nettanlegg dersom tiltaket er samfunnsmessig rasjonelt

Formålet med tilknytningsplikten

- Tilknytningsplikt for produksjon er ment å utløse samfunnsmessig rasjonelle nettinvesteringer, og gir hjemmel til å pålegge nettselskap å utrede, søke og eventuelt investere i nye nettanlegg.
- Bestemmelsen skal bidra til for at samfunnsmessige rasjonelle produksjonsprosjekter blir gjennomført.

Hva innebærer tilknytningsplikten

- Nettselskap som mottar henvendelse om tilknytning
  - Vurdere om det er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett
  - Hvis ikke, plikter selskapet å utrede, søke konsesjon, og når det foreligger en konsesjon investere i nødvendige nettanlegg
- Det er den enkelte produsents ansvar å sørge for nødvendige nettanlegg fra produksjonsanlegget til det punkt i nettet som nettselskapet anviser

Hvem omfattes av plikten

- Tilknytningsplikten gjelder for enhver som har konsesjon for nettanlegg (omforming, overføring og fordeling)
- Nettselskapet som gir tilknytning har ansvar for å avklare nettsituasjonen med overliggende/tilgrensende konsesjoner.
  - Plikten til å utrede, søke konsesjon og investere gjelder for den enkelte konsesjonær

Krav til informasjon

- Alle nettkonsesjonærer som berøres av en tilknytning skal vederlagsfritt kunne svare på om det vil være driftsmessig forsvarlig.
  - Svaret skal kunne dokumenteres
- Ved behov for investeringer i eksisterende nett skal eier av anleggene opplyse om hvor og i hvilket omfang kapasitetsproblemene er.
  - Opplyse om hvilke tiltak som må gjennomføres og når det er forventet at det vil kunne gis tilknytning, eller
  - Opplyse at selskapet vil søke fritak fra tilknytningsplikten

Tidspunkt for tilknytning

- Tilknytning skal først gjennomføres når det er driftsmessig forsvarlig
- Kun anledning til å gi tidligere tilknytning dersom det foreligger konsesjon og investeringsbeslutning for alle nødvendige nettanlegg.
  - Utbygger godtar midlertidig produksjonsbegrensning
  - Utbygger inngår avtale med annen kraftprodusent med reguleringsmulighet

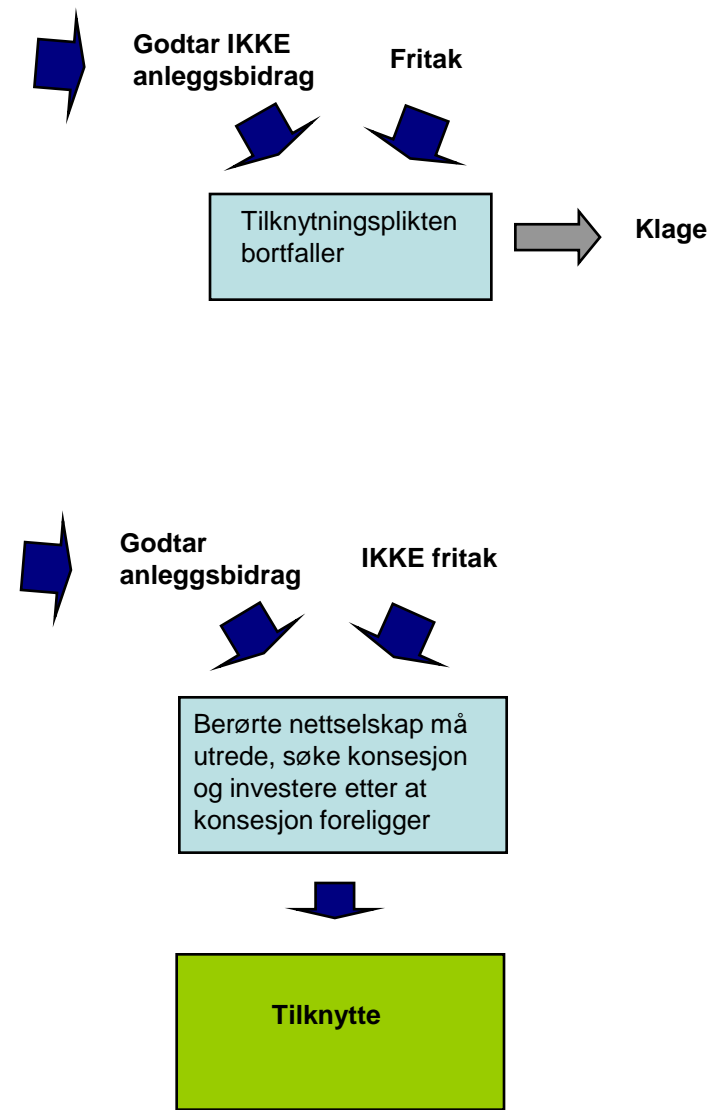
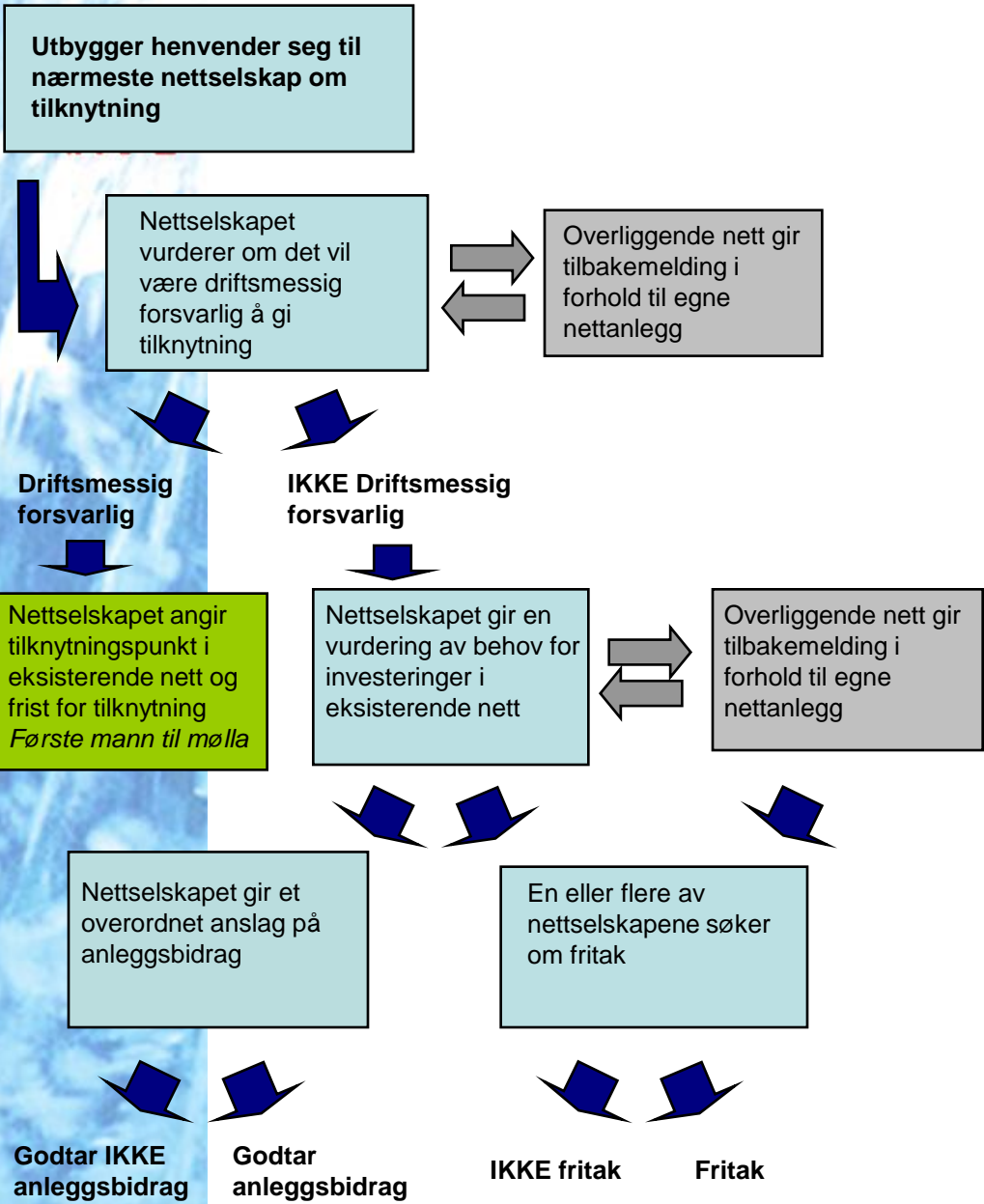
Søknad om fritak

- Dersom produksjon og nett samlet sett vurderes å ikke være samfunnsmessig rasjonelt kan det søkes om unntak fra tilknytningsplikten
  - Nettselskapets egen vurdering av lønnsomhet gir ikke grunnlag for å søke fritak
- I sin vurdering vil NVE legge til grunn ALLE kostnader i både produksjonsanlegg(ene) og nettanlegg.
  - Fritak: Dersom forventet nytte av produksjon og nett samlet ikke overstiger kostnadene
  - Ikke fritak: Konesesjonsprosessen må startes

Betingede nettkonsesjoner

- Dersom nytten avhenger av at det kommer flere produksjonsanlegg vil det kunne bli gitt en betinget nettkonsesjon
- Det gis konsesjon til å bygge nettanlegg forutsatt at et minimum volum produksjon realiseres.
  - Når vet nettselskap at produksjon blir bygd?
    - Bindende avtaler
    - Bankgaranti for anleggsbidrag

Anleggsbidrag

- NVE anbefaler at anleggsbidrag opprettholdes for produksjon, og at regelverket endres til å omfatte masket nett

Anleggsbidrag – gjeldene regelverk

- Muligheten til å kreve anleggsbidrag følger av gjeldende regelverk.
  - 100 pst av kundespesifikke anlegg
  - Forholdsmessig andel i radielle fellesanlegg
  - Kun i ekstraordinære tilfeller i masket nett

- Dersom utbygger ikke godtar anleggsbidraget bortfaller tilknytningsplikten

Anleggsbidrag

- Et effektivt virkemiddel for å synliggjøre kostnadene ved tilknytningen
- Produsentene betaler i større grad for de samfunnsøkonomiske kostnadene
- Gjør at nettkostnadene for produksjonstilknytning ikke direkte blir overveltet på forbrukerne

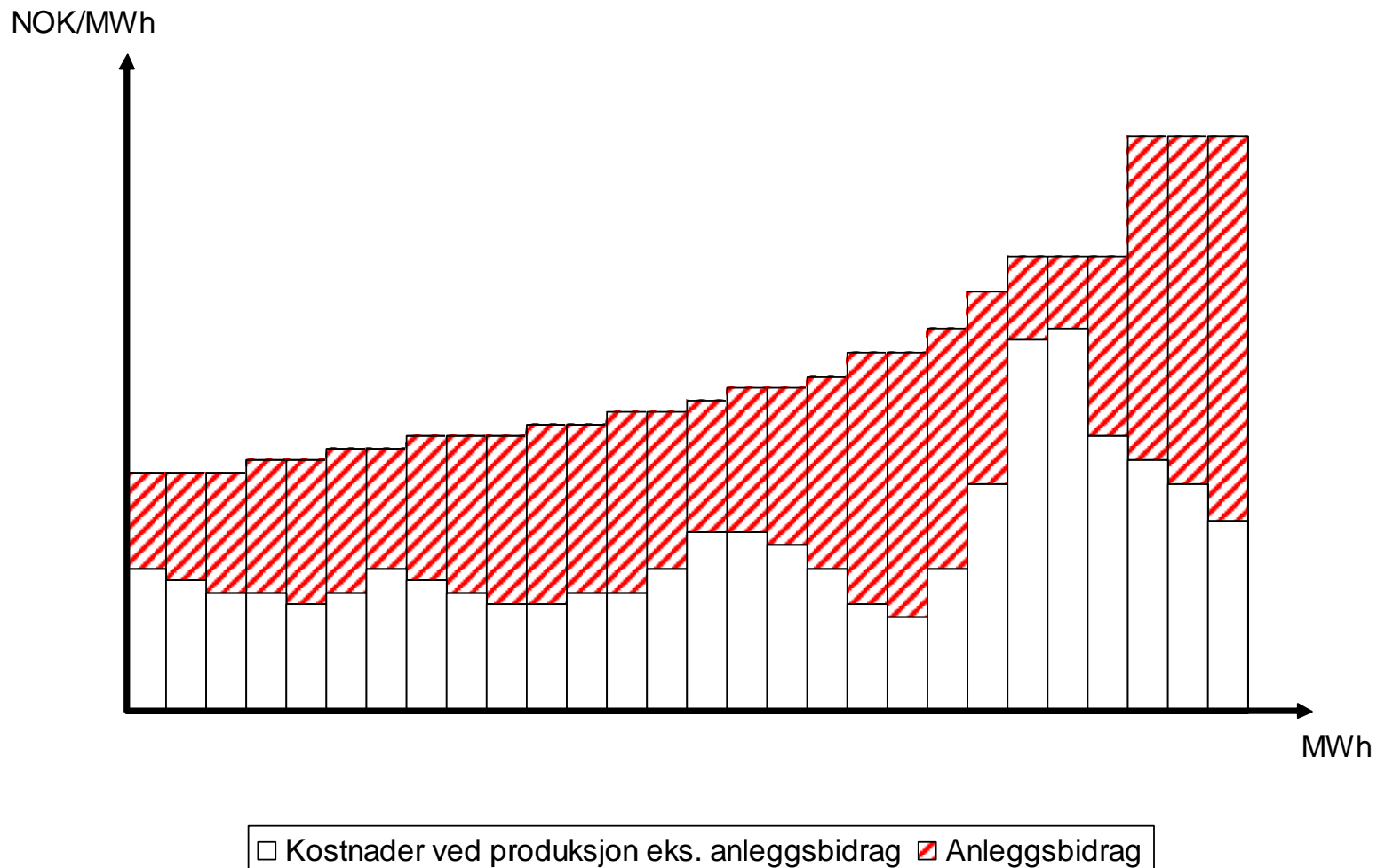
Anleggsbidrag

- redusert anleggsbidrag

- Avviker fra målsetting om at tariffene skal bidra til en effektiv utnyttelse og utvikling av nettet
- Kan medføre at de mest kostbare produksjonsprosjektene blir bygd ut først
- Øker behovet for direkte regulering for å forhindre at samfunnsmessige lite rasjonelle prosjekter bygges
- Kan i praksis innebære full samfunnsøkonomisk vurdering av alle tilknytningsprosjekter
- Økt saksbehandlingstid for produksjonsprosjekter

Anleggsbidrag

- prosjektrekkefølge

Anleggsbidrag - grønne sertifikater

